

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ muutmise seletuskiri

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsus kehtestas 12. märtsi 2020. a korraldusega nr 76 Eestis eriolukorra. Eriolukorra lahendamiseks kehtestasid Vabariigi Valitsus ja eriolukorra juht eriolukorra meetmed, mille eesmärk oli tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 epideemilist levikut. Vabariigi Valitsuse kehtestatud eriolukord lõppes 17. mail 2020. a.

Eriolukorra lõppedes kehtestas Vabariigi Valitsus liikumisvabaduse ning avalike koosolekute pidamise ja avalike ürituste korraldamise piirangud, mille eesmärk on ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi, Kultuuriministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ja Riigikantselei ametnikud.

2. Korralduse sisu

Käesoleva Vabariigi Valitsuse korraldusega muudetakse Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ (edaspidi *korraldus nr 282*).

Korraldus kehtestatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõike 2 sissejuhatava lauseosa ja lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõike 2 punkti 2, lõike 5 punkte 2 ja 3 ning lõiget 8.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud. Piirangute eesmärk on vähendada isikutevahelisi kontakte ning vältida suuremate hulkade inimeste koosviibimist ja seeläbi viiruse levimist. Kuna koroonaviiruse SARS-CoV-2 levik on võrreldes teiste maakondadega kõige suurem Ida-Viru maakonnas, nähakse seal ette ulatuslikumad liikumisvabaduse piirangud kui Eestis tervikuna.

9. detsembri 2020. a seisuga on Eesti COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 viimase 14 päeva nakatumisnäitaja 100 000 elaniku kohta 414,98. Viimase ööpäevaga lisandus 5699 testi tulemust, nendest 547 ehk 9,6% olid positiivsed. Haiglaravil on 264 patsienti, juhitava hingamisel on 13 patsienti. Ööpäeva jooksul lisandus kaks surmajuhtumit. Kokku on Eestis koroonaviiruse tagajärjel surnud 139 inimest.

Viiruse levik on kõige laialdasem Ida-Viru maakonnas. Ida-Viru maakonna viimase 14 päeva haigestumus 100 000 elaniku kohta on 1011,48, mis on üle kahe korra suurem nakkuse leviku ulatuse poolest järgmise Harju maakonna omast, mis on 458,82. Terviseameti Ida regionis on viimasel 14 päeval (24.11–08.12.2020) registreeritud kokku 1358 COVID-19 juhtumit.

Ida-Viru Keskhaiglas on 9. detsembri 2020. a seisuga ravil 57 COVID-19 patsienti, võrdluseks Lääne-Tallinna Keskhaiglas 59 ja Tartu Ülikooli Kliinikumis 34 patsienti ning alates 3.

detsembrist 2020. a on alustatud Ida-Virumaa patsientide suunamist vajaduse korral Tartu Ülikooli Kliinikumini.

9. detsembri 2020. a seisuga on COVID-19 voodihõive kriitiline (üle 60%) Tartu Ülikooli Kliinikumis (60%), Ida-Tallinna Keskhaiglas (62%), Põhja-Eesti Regionaalhaiglas (69%), Lääne-Tallinna Keskhaiglas (83%), Ida-Viru Keskhaiglas (85%), Narva Haiglas (95%).

Eeltoodust nähtub, et viiruse levik on Eestis, eelkõige Ida-Viru maakonnas laialdane ning viimase tervishoiusüsteem on sattunud suurema surve alla võrreldes teiste Eesti maakondadega. Viiruse leviku tõkestamiseks lisameetmete kehtestamata jätmisega Ida-Viru maakonnas võib suurde ohtu sattuda tervishoiusüsteemi toimepidevus ning peale plaanilise ravi ümberkorraldamise tuleb seda ulatuslikult piirama hakata.

Terviseameti andmete kohaselt on 49. nädalal nakatumised toimunud 36% (896) teadmata kohas, perekonnas 25% (624) juhtudel, 12,2% (303) juhtudel tööl ning 8,8% (217) juhtudel muu kontakti kaudu haigega, mille alla loetakse kontakte huviringis, üritusel, sõpruskonnas, elukohas, trennis, koguduses. Lisaks toimus haiglas ning hoolekandeesutustes 200 nakatumist, õppeasutustes 100 nakatumist, välismaalt toodi nakkus sisse 73 korral ning Kaitseväes toimus 35 nakatumist. Lähtuvalt sellest on põhjendatud huvitegevuse, huvihariduse, sporditegevuse piiramine, samuti hariduses kontaktõppe maksimaalne piiramine, sh täienduskoolituses ja -õppes. Seni on esinenud viiruse levikus dünaamika, et huvitegevuse ja kontaktõppe kaudu on epideemilise leviku ohu faasis olevates piirkondades nakkuse levik veelgi intensiivistunud ning jõudnud hiljem noortelt töö- ja vanemaerialiste hulka. Seega on see piirang oluline, et ennetada ja ohjata nakkuse levikut ka Lõuna- ja Lääne-Eestis. Endiselt on põhjendatud ka üldised piirangud, nt meelelahutusteenuste, toitlustusteenuste jmt piirangud, mis vähendavad inimestevahelisi kontakte, kuna üha suureneb teadmata toimumiskohaga nakatumiste osakaal. Viimast silmas pidades on põhjendatud ka piirangute rakendamine välistingimustes, kus näiteks spordi tegemisel või vabaajategevuste läbiviimisel suurenevad ja pikenevad kontaktid lähinädalatel pühade ja koolivaheaja tõttu, kuid kus maski kandmise võimalused on piiratud või ebamõistlikud (nt uisutamine välistingimustes). Samuti suurendab nakkuse leviku ohtu õues treenimise jmt tegevuse järel ühistes ruumides nt riietumine, mistõttu on viiruse leviku peatamiseks põhjendatud tegevuste piiramine viisil, et lubatud on kontaktivabad tegevused või individuaaltegevused kõrgeima nakatumise tasemega Ida-Viru maakonnas ning piiratud rühmades (10 osalejat, kellele lisandub juhendaja) tegevus ülejäänud Eestis. Endiselt ei ole suurenenud aga nakatumiste osakaal statsionaarsete istekohtadega toimumiskohtades, nt kontserdisaalid, mistõttu nendes üleriigilised lisapiirangud põhjendatud ei ole, välja arvatud Ida-Viru maakonnas, kus nakatumise pidurdamiseks on põhjendatud kõikide sisetringimustes toimuvate kontaktide miinimumini viimine.

Piirangu kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 haigus on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktil nakkusohtliku inimesega, kellel on iseloomulikud sümptomid. See tähendab, et viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles või saastunud pindade ning käte kaudu. Viirus levib kiiremini siseruumides ning riskirühmadel (sh vanemaerialistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

Korraldusega nähakse ette täiendavad liikumisvabaduse piirangud ajavahemikul 12. detsembrist 2020. a kuni 3. jaanuarini 2021. a (kaasa arvatud). Üle kogu Eesti nähakse ette täiendavad piirangud sportimisele ja treenimisele, spordivõistluste läbiviimisele, huvitegevusele, huviharidusele, täienduskoolitusele ja täiendõppele. Alates 14. detsembrist

kuni 31. detsembrini 2020. a nähakse ette liikumisvabaduse piirang haridusasutustes viibimisele. Lisaks kehtestatakse Ida-Viru maakonnas võrreldes Eesti teiste piirkondadega senisest veelgi ulatuslikumad liikumisvabaduse piirangud.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 1 sõnastatakse uuesti korralduse nr 282 preambul ning lisatakse korralduse kehtestamise alusena NETS § 28 lõike 5 punkt 2, mille kohaselt võib eriti ohtliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks, kui see on vältimatult vajalik, haldusaktiga lisaks sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud meetmetele ja piirangutele ajutiselt keelata avalike koosolekute pidamise ja avalike ürituste korraldamise.

Preambuli täiendamine on vajalik, kuna Ida-Viru maakonnas keelatakse korralduses nimetatud ajavahemikuks statsionaarse istekohaga ja statsionaarse istekohata avalikud koosolekud, avalikud üritused, sealhulgas konverentsid, teatrietendused, kontserdid ja kinoseansid nii siseruumides kui ka õues. Üle kogu Eesti ei ole ajutiselt lubatud avalikud spordi- ja liikumisüritused.

Korralduse punkti 1 alapunktiga 2 täiendatakse korraldust nr 282 punktidega 20⁴ kuni 20¹⁰.

Korraldusse lisatava punktiga 20⁴ nähakse ette täiendavad piirangud sportimisele ja treenimisele. Alates 14. detsembrist 2020. a kuni 3. jaanuarini 2021. a (kaasa arvatud) on sisetingimustes lubatud sportimine ja treenimine, kui on tagatud kontaktivaba individuaaltegevus ja individuaaltreening, sealhulgas treening koos juhendajaga, või kui tegevus või treening viiakse läbi kontaktivabalt. Seega on lubatud näiteks treening personaaltreeneriga, aga ka iseseisev sportimine. Samuti on lubatud distantsilt, nt video vahendusel treeningute korraldamine. Individuaaltegevuseks loetakse ka tegevust kahe inimese vahel, kellest üks on sportlane ja teine treener. Lähtudes individuaalõppe ja treeningtegevuse põhimõttest on lubatud ka treeningud, mis toimuvad kahe individuaalsportlase vahel (ilma treenerita). Näiteks reketialadel (tennis, sulgpall, lauatenis ja muu selline) on lubatud, et treener treenib ühte sportlast, ja ka treening, kus üks tennisist treenib teise tennisistiga. Kui tegevust ei viida läbi distantsilt, on lubatud üksnes kontaktivaba individuaalne treeningtegevus, mis tähendab, et kaks sportlast ning sportlane ja treener peavad vältima omavahelist kontakti. Kontaktse iseloomuga treeningtegevus kahe isiku vahel ei ole lubatud (näiteks maadlemine, judo ja muu selline). Rühmatreeningud sisetingimustes on keelatud.

Näiteks ujulas, jäähallis või kergejõustikuhallis ei ole lubatud samal juhendajal erinevate isikute juhendamine samas sportimispaigas samal ajal. Individuaaltegevus tähendab, et isik viib tegevust ellu üksi või maksimaalselt ühe lisanduva sportlase või treeneriga. Välistingimustes on lubatud rühmaviisiline tegevus kuni 10 osalejaga. Osalejate hulka ei loeta ühte juhendajat või treenerit.

Nimetatud tingimused ei kehti Ida-Viru maakonnas, kus sisetingimustes on lubatud sportimine ja treenimine ainult professionaalse sporditegevuse puhul ning kus välistingimustes on lubatud ainult kontaktivaba individuaaltegevus ja individuaaltreening või distantsilt läbiviidav tegevus või treening.

Kehtima jäävad ka senised tingimused, et siseruumides kantakse maske. Sportimisel maskikandmine oleneb sellest, millise spordialaga tegeletakse. Spordialade või tegevuste puhul, mil hingamine intensiivistub, ei tohiks maske kanda, kuna sellisel juhul on maskid ebahügieenilised, sest märguvad ja see soodustab mikroorganismide arengut. Küll aga on mask õigustatud nt malemängimisel ja muudel spordialadel, kus ei toimu intensiivset hingeldamist.

WHO soovitusel sportimisel saab täpsemalt lugeda siit: <https://apps.who.int/iris/rest/bitstreams/1319378/retrieve>. Samas võivad sporditegevuse puhul sportlased maske kanda soorituste vahel (näiteks meeskonnaaladel vahetumängijad).

Samuti peab olema tagatud desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine.

Rangemad piirangud sportimisele ja treenimisele kehtivad praegu ainult Ida-Viru ja Harju maakonnas. Viiruse intensiivse leviku tõttu on põhjendatud piirangute laiendamine kogu Eesti territooriumile. Kehtiva korralduse kohaselt on välistingimustes lubatud sportimine, treenimine ning spordi- ja liikumisürituste läbiviimine ainult siis, kui on tagatud inimeste hajutamine, osalejate arv kuni 500 inimest ning kui tegevuse korraldaja tagab desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmise Terviseameti juhiste kohaselt.

Sportimisele ja treenimisele kehtestatavaid piiranguid ei kohaldata professionaalsele sporditegevusele, kuna meditsiinitöötajad jälgivad professionaalsete sportlaste tervist järjepidevalt. Samuti alluvad professionaalsed sportlased enamasti alaliitude nõudel regulaarsele testimisele, eriti võistlustel osalemiseks.

Korraldusega nähakse ette, et punktis toodud piiranguid ei kohaldata puuetega inimeste sportimisele ja treenimisele, kuna on vajalik, et puuetega inimestele on sporditegevuses tagatud järjepidevus, piisav abi ja tugi. Küll aga on soovitatav võimalikult suures ulatuses korralduses toodud piiranguid kohaldada ning järgida muid nakkuse leviku ennetamiseks vajalikke meetmeid, kui puuetega inimestega läbiviidav tegevus seda võimaldab. Näiteks on ka puuetega inimeste puhul oluline hoida distantsi, desinfitseerida inventari ja käsi ning vajaduse korral ka kanda maski.

Puude mõiste on defineeritud puuetega inimeste sotsiaaltoetuse seaduse (edaspidi *PISTS*) § 2 lõikes 1 ja võrdse kohtlemise seaduse (edaspidi *VõrdKS*) §-s 5. *PISTS*-i kohaselt on puue inimese anotoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, mis koostoimes erinevate suhtumuslike ja keskkondlike takistustega tõkestab ühiskonnaelus osalemist teistega võrdsetel alustel. *VõrdKS*-i tähenduses on puue inimese anotoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, millel on oluline ja pikaajaline ebasoodus mõju igapäevatoimingute sooritamisele. Puudega isik võib muu hulgas olla isik, kellel on abivajadus, aga kellel puude raskusastet ei ole tuvastatud.

Alates 4. jaanuarist 2021. a kohaldatakse sportimisele ja treenimisele korralduses ette nähtud piiranguid ja meetmeid, mis kehtisid kuni 11. detsembrini 2020. a (kaasa arvatud) kui Vabariigi Valitsus ei otsusta viiruse leviku tõttu teisiti.

Korraldusse lisatava punktiga 20⁵ sätestatakse, et alates 14. detsembrist 2020. a kuni 3. jaanuarini 2021. a ei ole spordi- ja liikumisürituste läbiviimine lubatud. Alates 4. jaanuarist 2021. a kohaldatakse spordi- ja liikumisürituste läbiviimisele korralduses ette nähtud piiranguid ja meetmeid, mis kehtisid kuni 11. detsembrini 2020. a (kaasa arvatud), kui Vabariigi Valitsus ei otsusta teisiti.

Korraldusse lisatava punktiga 20⁶ nähakse alates 14. detsembrist 2020. a kuni 3. jaanuarini 2021. a (kaasa arvatud) ette lisapiirangud spordivõistluste läbiviimisele. Spordivõistlustel võivad osaleda ainult spordialaliidu võistlussüsteemis osalevad sportmängude meistriliiga võistkonnad; professionaalsed sportlased; Eesti täiskasvanute ja noorte koondise liikmed ja

kandidaadid. Madalama tasemega võistluste (näiteks sportmängudes esiliiga), kõigi laste ja noorte võistluste ja sõpruskohtumiste ning harrastusspordivõistluste ja liikumisharrastusürituste korraldamine ei ole lubatud.

Professionaalne sportlane on isik, kes tegeleb spordiga kõige kõrgemal sportlikul tasemel, saab spordiga tegelemise eest tasu või toetust ja elatub peamiselt sellest. Sellisteks sportlasteks on paljud meistriliigade võistkondadesse kuuluvad isikud, Eesti Olümpiakomitee olümpiaettevalmistustoetust saavad isikud. Professionaalse sportlase mõiste laieneb ka välisriigi sportlastele. Eesti täiskasvanute ja noorte koondise liikmed ja kandidaadid määratleb spordialaliit. Individuaalaladel on võistluste (sealhulgas Eesti meistrivõistluste) korraldamine lubatud, kui seal osalevad üksnes koondise liikmed või koondise kandidaadid. Selliseks võistluseks on näiteks koondise katsevõistlus.

Võistluste korraldamisega seotud teenindav personal (sealhulgas kohtunikud ja korraldajad) peavad hoidma 2-meetrist vahet ning kandma maske. Näiteks võivad maske kanda ka sportlased soorituste vahel (näiteks meeskonnaaladel vahetusmängijad). Kehtima jäävad eelnimetatud tingimuste rakendamise erisused ning ka senised tingimused, et korraldaja tagab desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmise Terviseameti juhiste kohaselt.

Pealtvaatajaid võistlustele ei lubata. Ette on nähtud maski kandmise kohustus siseruumides, mis ei laiene alla 12-aastastele lastele või juhul, kui maski kandmine ei ole tervislikel põhjustel või tegevuse iseloomu tõttu või muid olulisi põhjuseid arvestades võimalik. WHO soovitude kohaselt ei tohiks maske kanda spordialade või tegevuste puhul, mil hingamine intensiivistub, kuna sellisel juhul on maskid ebahügieenilised, sest märguvad ja see soodustab mikroorganismide arengut. Seega ei pea eelnimetatud tingimustel maske kandma sportlased, küll aga nende treenerid ja sportlasi abistavad töötajad, näiteks massöörid, samuti kohtunikud ja abikohtunikud.

Kehtiva korralduse kohaselt on spordivõistlused lubatud ainult siis, kui on täidetud järgmised tingimused: ürituse korraldaja tagab inimeste hajutamise, tagab siseruumi kuni 50% täituvuse ja osalejate arvu kuni 250 inimest ning õues osalejate arvu kuni 500 inimest. Pealtvaatajatel tuleb kanda siseruumides maski (välja arvatud kuni 12-aastased lapsed või juhul, kui maski kandmine ei ole tervislikel põhjustel, töö või tegevuse iseloomu tõttu või muid olulisi põhjuseid arvestades võimalik). Lisaks kehtib avalikes siseruumides toimuvatel võistlustel nn 2+2 reegel, ürituse korraldaja tagab desinfitseerimisvahendite olemasolu ja ürituse korraldaja tagab desinfitseerimisnõuete täitmise Terviseameti juhiste kohaselt. Alates 4. jaanuarist 2021. a kohaldatakse spordivõistluste läbiviimisele korralduses ette nähtud piiranguid ja meetmeid, mis kehtisid kuni 11. detsembrini 2020. a (kaasa arvatud), kui Vabariigi Valitsus ei otsusta viiruse leviku tõttu teisiti.

Korraldusse lisatava punktiga 20⁷ nähakse alates 14. detsembrist 2020. a kuni 3. jaanuarini 2021. a (kaasa arvatud) ette lisapiirangud nii sise- kui ka välistingimustes korraldatavale noorsootööle, huvitegevusele, huviharidusele, täienduskoolitusele ja täiendõppele. Noorsootöö mõiste tuleneb noorsootöö seadusest, mille kohaselt on see tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda. Noorsootööd viiakse läbi näiteks noortekeskustes. Täiskasvanute koolituse seaduse § 1 lõike 4 kohaselt on täienduskoolitus väljaspool tasemeõpet õppekava alusel toimuv eesmärgistatud ja organiseeritud õppetegevus. Täienduskoolituste alla kuuluvad ka kõik tööturukoolitused, mida viiakse läbi üksnes individuaaltegevuste või -õppena.

Huviharidus ja huvitegevus siseruumides on lubatud, kui on tagatud kontaktivaba individuaaltegevus ja individuaaltreening, sealhulgas koos juhendajaga. Huviharidus ja huvitegevus välistingimustes on lubatud, kui tagatud on osalejate arv rühmas kuni 10 inimest, ning tagatud peab olema, et kokku ei puututa teiste rühmadega. Osalejate hulka ei loeta ühte juhendajat või treenerit, kes võib rühma juhendada. Noorsootöö, täienduskoolitus ja täiendõpe on siseruumides ja välistingimustes lubatud, kui on tagatud kontaktivaba individuaaltegevus ja individuaaltreening, sealhulgas koos juhendajaga.

Seega on lubatud näiteks klaveritund koos õpetajaga. Tegevuste läbiviimisel tuleb järgida nn 2+2 reeglit ja siseruumides kanda maski. Maski ei pea kandma, kui maski kandmine ei ole võimalik tervislikel põhjustel, töö või tegevuse iseloomu tõttu või muid olulisi põhjuseid arvestades. Maski ei pea kandma ka alla 12-aastased lapsed. Samuti peab olema tagatud desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine.

Kehtiva korralduse kohaselt ei ole noorsootööle piiranguid seatud. Küll aga on kehtivas korralduses seatud piirangud Harju ja Ida-Viru maakonnas korraldatavale huvitegevusele, huviharidusele, täiendkoolitusele ja täiendõppele. Näiteks on Harju maakonnas huvitegevus lubatud kuni 10 inimesele ühel ajal, seevastu Ida-Viru maakonnas võib sama tegevus toimuda üksnes individuaalselt või individuaaltegevusena. Mis tähendab seda, et lubatud on näiteks individuaalne tund juhendaja ja juhendatava vahel, kes peavad olema teistest individuaalõppe läbiviijatest vähemalt 2 meetri kaugusel. Tegevuste välisel ajal, näiteks üldkasutatavates ruumides, kehtib läbivalt 2+2 reegel. 2+2 reegel ei kohaldu peredele, kes võivad tegeleda näiteks spordiga rühmaviisi. Käesoleva korraldusega piiratakse tegevusi Ida- Viru maakonnas veelgi ja nähakse ette, et huvitegevus, huviharidus, täienduskoolitus ja täiendõpe ei ole lubatud nii sise- kui ka välistingimustes, välja arvatud, kui seda on võimalik korraldada nii, et tegevust viiakse läbi distantsilt või individuaaltegevusena. Piirangut ei kohaldata riigi sõjalise kaitsega ja siseturvalisusega seotud tegevustele ning puudega isikute tegevustele.

Huvihariduse ja -tegevuse alla ei kuulu inimeste iseseisev kogunemine näiteks huvikooli väliselt laulmisega tegelemiseks või käsitööringiks kohalikus rahvamajas. Kuna tegevuse toimumise koha näol on tegemist avaliku siseruumiga, tuleb seal järgida korralduses avalikule siseruumile kehtestatud reegleid.

Korraldusega nähakse ette, et punktis toodud piiranguid ei kohaldata puuetega inimeste tegevustele, kuna on vajalik, et puuetega inimestele on huvitegevuses, huvihariduses ning täiendõppel ja täienduskoolitusel tagatud järjepidevus, piisav abi ja tugi.

Puude mõistet ja isiku abivajadust on täpsemalt selgitatud punkti 20⁴ selgituste juures. Erandit kohaldatakse nii täisealistele isikutele, kes kas mõne sotsiaalteenuse raames või väljaspool seda tegelevad huvihariduse või huvitegevusega, kui ka puudega lastele ja noortele.

Samuti ei kohaldata punktis toodud tingimusi Sotsiaalministeeriumi hallatavale erivajadustega inimeste toimetulekut toetavale Astangu Kutser rehabilitatsiooni Keskusele. Tegemist on Sotsiaalministeeriumi hallatava riigiasutusega, mis pakub erivajadusega lastele ja noortele kohanemis-, töö- ja kutseõpet. Astangu on võrreldav punktis 20⁸ nimetatud kutseharidusasutustega, kuid ei kuulu nende alla, mistõttu on erand Astangu kohta toodud käesolevas punktis. Tegemist on ainukese sedalaadi asutusega Eestis ning lisaks õppele sisaldab asutuse tegevus olulist hoolekandelist komponenti, toetades erivajadusega inimeste

iseseisvumist ja ühiskonnaelus toimetulekut. Kokku osaleb Astangu Kutser rehabilitatsiooni Keskuse tegevustes 100 last ja noort.

Alates 4. jaanuarist 2021. a kohaldatakse huvitegevusele, huviharidusele, täienduskoolitusele ja täiendõppele korralduses ette nähtud piiranguid ja meetmeid, mis kehtisid kuni 11. detsembrini 2020. a (kaasa arvatud), kui Vabariigi Valitsus ei otsusta viiruse leviku tõttu teisiti. Noorsootööl ei ole eraldi piiranguid ega meetmeid kehtiva korraldusega seatud, seega tuleb selle töö korraldamisel alates 4. jaanuarist 2021. a arvestada korralduses ette nähtud üldisi piiranguid ja meetmeid (avalikus siseruumis tuleb kanda maski ja järgida nn 2+ 2 reeglit, korralduse punktid 8¹ ja 8²), kui Vabariigi Valitsus ei otsusta viiruse leviku seisukohast teisiti.

Korraldusse lisatava punktiga 20⁸ nähakse alates 14. detsembrist 2020. a kuni 31. detsembrini 2020. a ette piirang haridusasutustest üldhariduskoolide, kutseõppeasutuste, rakenduskõrgkoolide ning ülikoolide tegevuse kohta.

Regulatsioon sätestab üksnes liikumisvabaduse piirangud, kuid ei katkesta õppetöö jätkamist senistel alustel. Korralduse kohaselt võib kooli pidaja jätkata muul viisil õppe korraldamist, arvestades uusi piiranguid. Näiteks üldhariduskoolides võimaldab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 24 lõige 5 jätkata õpet e-õppe vormis ning riiklike õppekavade regulatsioon võimaldab õpet korraldada virtuaalses õppekeskkonnas. Alternatiivne võimalus on muuta koolivaheagade tähtaegu.

Samas peab arvestama põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 24 lõikes 7 sätestatud, mille kohaselt kooli pidaja võib direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul kehtestada valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud koolivaheagadest erinevad koolivaheajad, arvestusega, et koolis on õppeaasta jooksul vähemalt neli koolivaheaga kogukestusega vähemalt 12 nädalat, kusjuures suvine koolivaheag kestab vähemalt kaheksa järjestikust nädalat. See tähendab eelkõige seda, et kui kooli pidaja soovib koolivaheaga pikendada alates 14. detsembrist kuni 10. jaanuarini, siis peab selle võrra ära jätma järgmised koolivaheajad.

E-õppe (distsantsõppe) korraldamiseks avaldab Haridus- ja Teadusministeerium oma veebilehel täiendava juhendi, mis arvestab käesolevas korralduses sätestatud põhimõtteid ning kirjeldab täpsemalt erinevate rakenduslike küsimuste lahendusi.

Korralduse kohaselt on õppijatel keelatud viibida ja liikuda alapunktis 1 nimetatud asutuste õppehoonetes, välja arvatud juhul, kui õppija vajab hariduslike tugiteenuseid või õpetaja hinnangul konsultatsioone õpitulemuste saavutamiseks või sooritavad nad praktilist õpet, eksameid või teste või osalevad olümpiaadidel. Nimetatud põhimõtte on juba sätestatud Terviseameti 30. novembri 2020. a korralduses nr 1.1-15/20/16, millega sätestati erandid Harju maakonna ning Ida-Viru maakonna üldhariduskoolidele gümnaasiumiastmes. Sätte eesmärk on tekitada õppetöös paindlikkus õpitulemuste saavutamiseks ning hariduslike tugiteenuste osutamiseks. Sätte kohaselt on lubatud üksnes konsultatsioonid, kuid mitte õppetundide läbiviimine. Konsultatsioonide all peetakse silmas eelkõige individuaalset õpet koos õpetajaga. Õppehooned on korralduse mõistes vaid õppetegevuseks kasutatavad ruumid. Nii näiteks ei kohaldu punktis toodud liikumisvabaduse piirang kooliga samas hoones olevatele ühiselamutele, õpilaskodudele jne.

Võrreldes kehtivate liikumisvabaduse piirangutega haridusasutustele, mille on kehtestanud Terviseamet, sätestatakse lisapiirang õppehoones hajutamiseks. Õppehoones kehtib 2+2 reegel. Terviseameti vastavad korraldused koolide kohta tunnistatakse alates 14. detsembrist kehtetuks.

Samuti peab haridusasutus tagama, et õpilased ja eelkõige õpetajad, kuid ka kõik teised kooli töötajad kannavad korralduse tähenduses maski. Maski kandmise või nõuete kohta ei kehtestata senisest teistsuguseid reegleid. Maski kandmise kohustust on põhjendatud Vabariigi Valitsuse 23. novembri 2020. a korralduses nr 417 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud liikumisvabaduse ning avalike koosolekute pidamise ja avalike ürituste korraldamise piirangud“ muutmise seletuskirjas, kättesaadav veebilehelt kriis.ee. Samuti sätestatakse, et õppehoones peab olema tagatud desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt. Nõuete täitmise eest vastutab õppeasutuse pidaja.

Kõiki punktis 20⁷ nimetatud tingimusi ei kohaldata koolieelsete lasteasutuste ja koolide suhtes, kus enamik õpilasi on tõhustatud või eritoel. Sätte eesmärk on teha nimetatud asutuste suhtes erand, sest punktis sätestatud tingimusi ei ole mõistlik sellelt sihtrühmalt nõuda.

Alates 1. jaanuarist 2021. a jätkub haridusasutustest üldhariduskoolides, kutseõppeasutustes, rakenduskõrgkoolides ning ülikoolides õppetegevus tavakorras, juhul kui Vabariigi Valitsus ei otsusta viiruse leviku tõttu teisiti.

Korraldusse lisatava punktiga 20⁹ nähakse alates 12. detsembrist 2020. a kuni 3. jaanuarini 2021. a (kaasa avatud) Ida-Viru maakonnas võrreldes Eesti teiste piirkondadega ette senisest ulatuslikumad liikumisvabaduse piirangud, lähtudes Ida-Viru maakonna nakkusnäitajast ning teadlaste hinnangust.

Alates 12. detsembrist kuni 3. jaanuarini (kaasa arvatud) on Ida-Virumaal suletud kõik meelelahutusasutused ja peatatud vaba aja tegevused, samuti avalikud üritused, kinod, teatrid, kontserdikohad, muuseumid ja näituseasutused, toitlustuskohad, spordiklubid ja muud spordiobjektid (nt tennisehallid, kergejõustikuhallid, uisuväljakud jne), ujulad, spaad ja majutusteenused. Piirangud kehtivad nii sise- kui välistingimustes. Samuti nähakse ette erandid, millised isikud nendes kohtades viibivad tohivad. Nendeks on teenuse osutamise koha omanik või tema esindaja ning töötajad, hädaabitööde tegemisega seotud isikud ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalikud isikud. Samuti tohivad isikud viibida toitlustusettevõttes toidu kaasa ostmiseks või kuller- ja veoteenuse osutamiseks.

Noorsootöö, huvitegevus, huviharidus, täienduskoolitus ja täiendõpe Ida-Virus ei ole lubatud, välja arvatud, kui seda on võimalik korraldada nii, et tegevust viiakse läbi kontaktivabalt distantsil, mille all mõeldakse korralduses sisetingimustes veebilahendusi ning välistingimustes kas veebis, üksi või juhendajaga tegevust. Käesolevas alapunktis sätestatud piirangut ei kohaldata riigi sõjalise kaitsega ja siseturvalisusega seotud tegevustele ning puudega isikute tegevustele, et tagada vajaliku väljaõppetsükli läbiviimine ning julgeoleku kaitseks rakendatavate isikute valmidus.

Sportimine ja treenimine avalikes siseruumides ei ole lubatud. Välistingimustes sportimine ja treenimine on lubatud üksnes siis, kui on tagatud kontaktivaba individuaaltegevus ja individuaaltreening, sealhulgas koos juhendajaga. Piiranguid ei kohaldata spordialaliidu võistlussüsteemis toimivale professionaalsele sporditegevusele, sealhulgas Eesti täiskasvanute ja noorte koondiste liikmetele ja kandidaatidele ning võistkondlike alade meistriliigade mängijatele, riigi sõjalise kaitsega ja siseturvalisusega seotud tegevustele ning puudega isikute tegevustele. Sportlase puhul on viimased paljuski arsti või muu meditsiinilise personali järelevalve all ning võistlustega seoses regulaarselt testitud.

Arvestades alanud jõuluaega nähakse erandina ette, et kirikud ja teised usuliste talituste toimumiskohad võivad olla külastajatele avatud, kui järgitakse 50% täituvuse nõuet, 2+2 reeglit, maskikandmise kohustust ja kasutatakse desinfitseerimisvahendeid. Kirikutel ja usuliste talituste läbiviijatel tuleb armulaual ja teiste sakramentide jagamisel järgida viiruse leviku ennetamiseks vajalikke meetmeid. Vastavad suunised annab kirikutele ja teistele avalikke usulisi talitusi läbiviijatele Siseministeerium koostöös Terviseametiga.

Uue liikumisvabaduse piiranguna nähakse ette keeld isikutel viibida majutusteenuse osutamise kohas. Nähakse ette, et piirangut ei kohaldata teenuse osutamise koha omaniku või tema esindaja, töötajate, hädaabitööde tegemisega seotud isikute ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalike isikute suhtes. Lisaks eelnevale ei kohaldata piirangut isikule, kes kasutab majutusteenust, kuna ta osutab Ida-Viru piirkonnas tervishoiuteenust või muid hädaolukorra lahendamiseks vajalikke teenuseid. Nimetatud isikuteks on näiteks õed, arstid, hooldustöötajad jne. Punkti all ei mõelda majutusteenuse osutaja enda pakutavate tervishoiuteenuste osutajaid, nt spaa massöörid, arstid, õed jne. Sätte eesmärk on võimaldada Ida-Viru maakonnas majutada Eesti teistest piirkondades Ida-Viru tervishoiukriisi lahendada tulnud tervishoiutöötajatel ja teistel tervishoiu hädaolukorda lahendada tulnud isikutel. Viimati nimetatud isikutele tehakse erand, sest nad on saabunud Ida-Viru maakonda mujalt Eestist selleks, et aidata lahendada käesolevat hädaolukorda, ja vajavad majutust. Samuti ei kehti piirang majutuskohas viibida COVID-19 positiivsete isikute kohta ning viimaste lähikontaktsetele karantiini läbimiseks, tagamaks isikutele, kes ei saa või ei soovi karantiini läbida oma kodus või viibimiskohas, võimalus karantiin läbida muus kohas. Samuti ei kehti piirang isikute kohta, kes viibivad majutusasutuses kohaliku omavalitsuse või muu riigiasutuse poolt majutatuna kohaliku omavalitsuse või muu riigiasutuse teenuse saamiseks. Lisaks ei kehti piirang haridusasutuse õpilaskodus.

Turismiseaduse § 17 lõike 2 kohaselt on majutusteenus ööbimisvõimaluse ning sellega kaasneva kauba või teenuse müügiks pakkumine ja müük. Sama seaduse § 18 lõike 1 kohaselt on majutusettevõtete põhilised liigid hotell, motell, külalistemaja, hostel, puhkeküla ja -laager, puhkemaja, külaliskorter, kodumajutus.

Pärast ajutiste meetmete rakendamist kohaldatakse Ida-Viru maakonnas korralduses ette nähtud piiranguid ja meetmeid, mis kehtisid kuni 11. detsembrini 2020. a (kaasa avatud), kui Vabariigi Valitsus ei otsusta viiruse laialdase leviku tõttu teisiti.

Korraldusse lisatava punktiga 20¹⁰ lisatakse sätte majutusteenuse osutamise kohas viibimise keelu rakendamiseks klientidele, kes piirangu jõustumise ajal viibivad majutusasutuses, et vältida, et kliendid peavad lahkuma piirangu jõustumisel südaööst. Korraldusega nähakse ette, et isikud, kes piirangu jõustumise ajal viibivad majutusteenuse osutamise kojas, peavad lahkuma hiljemalt 13. detsembril 2020. a.

Korralduse punktiga 2 nähakse ette korralduse jõustumine 12. detsembril 2020. a, kuna COVID-19 haiguse levik on laiaulatuslik ning selle tõkestamiseks ette nähtud meetmed tuleb rahvatervise kaitseks ja tervishoiusüsteemi tõrgeteta toimimiseks viivitamata kehtestada.

Korralduse punktis 3 nähakse ette korralduse avaldamine Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.